

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2019)0086

Pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. februarja 2019 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe (COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0096),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 81(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0109/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke z dne 18. julija 2018¹,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 11. julija 2018²,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve (A8-0261/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

¹ UL C 303, 29.8.2018, str. 2.

² UL C 367, 10.10.2018, str. 50.

P8_TC1-COD(2018)0044

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. februarja 2019 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 81(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 303, 29.8.2018, str. 2.

² UL C 367, 10.10.2018, str. 50.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. februarja 2019.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija si je zadala cilj ohraniti in razvijati območje svobode, varnosti in pravice. Za postopno vzpostavitev takega območja mora Unija sprejeti ukrepe v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami v obsegu, ki je potreben za pravilno delovanje notranjega trga.
- (2) V skladu s členom 81 Pogodbe so med temi ukrepi tudi tisti, ki so namenjeni zagotavljanju združljivosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov.
- (3) Pravilno delovanje notranjega trga zaradi večje predvidljivosti izida pravde, *pravne* gotovosti o tem, katero pravo se uporablja, ter prostega pretoka *in priznavanja* sodnih odločb zahteva, da kolizijska pravila držav članic kot pravo, ki se uporablja, določajo isto nacionalno pravo ne glede na državo članico sodišča, kjer je vložena tožba.
[Sprememba 1]
- (4) Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ ne obravnava vprašanj učinkov prenosa terjatev za tretje osebe. Vendar je člen 27(2) navedene uredbe od Komisije zahteval, da Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o vprašanju učinkov odstopa ali subrogacije terjatve nasproti tretjim osebam in o vprašanju prednosti terjatve, ki je predmet odstopa ali subrogacije, pred pravico druge osebe, ki mu morata biti, če je to primerno, priložena predlog za spremembo navedene uredbe in presoja vplivov določb, ki naj se uvedejo.

⁴ Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

- (5) Komisija je 18. februarja 2015 sprejela zeleno knjigo o oblikovanju unije kapitalskih trgov, v kateri je navedla, da je zagotovitev večje pravne varnosti v primerih čezmejnega prenosa terjatev in prednostnega vrstnega reda takih prenosov, zlasti v primerih insolventnosti, pomemben vidik pri razvoju vseevropskega trga listinjenja in dogovorov o finančnem zavarovanju, pa tudi drugih dejavnosti, na primer faktoringa.
- (6) Komisija je 30. septembra 2015 sprejela sporočilo Akcijski načrt o oblikovanju unije kapitalskih trgov. V tem akcijskem načrtu za unijo kapitalskih trgov je navedeno, da razlike v nacionalni obravnavi učinkov odstopa dolžniških terjatev za tretje osebe otežujejo uporabo teh instrumentov kot čezmejnega zavarovanja s premoženjem, zaključeno pa je, da ta pravna negotovost onemogoča gospodarsko pomembne finančne posle, kot so listinjenja. V Akcijskem načrtu za unijo kapitalskih trgov je napovedano, da bo Komisija predložila enotne predpise, ki bodo omogočili, da se s pravno gotovostjo določi, katero nacionalno pravo se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe.

- (7) Komisija je 29. junija 2016 sprejela poročilo o ustreznosti člena 3(1) Direktive 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁵ o dogovorih o finančnem zavarovanju, ki se osredotoča na vprašanje, ali navedena direktiva uspešno in učinkovito deluje v zvezi s formalnimi akti, ki so potrebni za zagotovitev bančnih posojil kot zavarovanja. V poročilu je bilo ugotovljeno, da bi predlog enotnih pravil glede učinkov prenosa terjatev za tretje osebe omogočil, da se s pravno gotovostjo določi, katero nacionalno pravo naj se uporablja za učinke prenosa terjatev za tretje osebe, kar bi prispevalo k doseganju večje pravne varnosti v primerih čezmejne mobilizacije bančnih posojil kot zavarovanja.
- (8) Komisija je 29. septembra 2016 sprejela poročilo o vprašanju učinkov odstopa ali subrogacije terjatve nasproti tretjim osebam in o vprašanju prednosti terjatve, ki je predmet odstopa ali subrogacije, pred pravico druge osebe. V poročilu je bilo ugotovljeno, da bi enotna kolizijska pravila, ki urejajo učinke odstopa terjatev nasproti tretjim osebam in vprašanja prednosti med konkurenčnimi prevzemniki ali med prevzemniki in drugimi imetniki pravic, okrepila pravno varnost ter zmanjšala praktične težave in stroške postopkov, povezane s trenutno raznovrstnostjo pristopov v državah članicah.

⁵ Direktiva 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2002 o dogovorih o finančnem zavarovanju (UL L 168, 27.6.2002, str. 43).

- (9) Vsebinsko področje uporabe in določbe te uredbe bi morali biti skladni z Uredbo (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, Uredbo (ES) št. 593/2008 in uredbama (EU) št. 1215/2012⁷ ter (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta⁸. Pri razlagi te uredbe bi se bilo treba čim bolj izogibati zakonodajnim vrzelim med temi instrumenti.
- (10) S to uredbo se izvaja Akcijski načrt za unijo kapitalskih trgov. Prav tako se izpolnjuje zahteva iz člena 27(2) uredbe Rim I, da bi morala Komisija objaviti poročilo in, če je to primerno, predlog glede učinkov odstopa terjatve nasproti tretjim osebam in prednosti prevzemnika pred pravico druge osebe.

⁶ Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL L 199, 31.7.2007, str. 40).

⁷ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

⁸ Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

(11) Na ravni Unije trenutno ni **harmoniziranega sklopa** kolizijskih pravil, ki bi urejala učinke odstopa terjatev za tretje osebe (~~ali lastniške učinke odstopa terjatev~~). Ta kolizijska pravila so določena na ravni držav članic, vendar so neusklajena, **saj temeljijo na različnih naveznih okoliščinah za določitev prava, ki se uporablja**, in pogosto **zato** nejasna, **zlasti v državah, kjer ta pravila niso urejena z ločenimi zakonodajnimi določbami**. Neskladnost nacionalnih kolizijskih pravil pri čezmejnih odstopih terjatev povzroča pravno negotovost glede tega, katero pravo se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe. Pomanjkanje pravne varnosti pri čezmejnih odstopih terjatev povzroča pravno tveganje, ki ga pri domačih odstopih terjatev ni, saj se lahko uporabljajo različna nacionalna materialnopravna pravila glede na to, v kateri državi članici sodišča ali organi presojujejo spor glede pravnega naslova nad terjatvami; **implicitno se izid spora o prednosti glede lastništva terjatve po čezmejnem odstopu razlikuje glede na nacionalno pravo, ki se uporabi**. [Sprememba 2]

(12) Če prevzemniki tega pravnega tveganja ne poznajo ali se zanj ne zmenijo, se lahko soočijo z nepričakovanimi finančnimi izgubami. Negotovost glede tega, kdo ima pravni naslov nad čezmejno odstopljenimi terjatvami, ima lahko dodatne posredne učinke ter lahko poglobi in podaljša učinek finančne krize. Če se prevzemniki odločijo zmanjšati pravno tveganje tako, da poiščejo posebne pravne nasvete, jim bodo nastali višji stroški poslov, ki pri domačih odstopih niso potrebni. ~~Če prevzemnike pravno tveganje odvrne in se odločijo, da se mu bodo izognili, lahko izpustijo poslovne priložnosti, s čimer se lahko zmanjša povezovanje trgov.~~ [Sprememba 3]

(12a) Pravno tveganje lahko deluje tudi odvračalno. Prevzemniki in odstopniki se lahko odločijo za njegovo preprečevanje, s čimer lahko zamudijo poslovne priložnosti. Zdi se, da ta nejasnost ni v skladu s ciljem povezovanja trgov in načelom prostega pretoka kapitala iz členov 63 do 66 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
[Sprememba 4]

(13) Cilj te uredbe je zagotoviti pravno varnost z določitvijo skupnih kolizijskih pravil, ki določajo, katero nacionalno pravo se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, ***s čimer se poveča število čezmejnih transakcij s terjatvami, tako da se spodbujajo čezmejne naložbe v Uniji in olajša dostop do financiranja za podjetja – vključno z malimi in srednjimi podjetji (MSP) – in potrošnike.*** [Sprememba 5]

(14) Terjatev daje upniku pravico, da od dolžnika zahteva plačilo denarnega zneska ali izpolnitev obveznosti. Odstop terjatve upniku (odstopniku) omogoča, da svojo pravico na terjatvi do dolžnika prenese na drugo osebo (prevzemnika). Pravo, ki ureja pogodbeno razmerje med upnikom in dolžnikom, med odstopnikom in prevzemnikom ter med prevzemnikom in dolžnikom, je določeno s kolizijskimi pravili iz uredbe Rim I.

(14a) Ta uredba ni namenjena spreminjanju določb Uredbe (ES) št. 593/2008, ki se nanašajo na lastniški učinek prostovoljnega odstopa med odstopnikom in prevzemnikom ali med prevzemnikom in dolžnikom. [Sprememba 6]

(15) Kolizijska pravila iz te uredbe bi morala urejati ~~lastniške~~ učinke odstopa terjatev, ~~kakor obstajajo v razmerju med vsemi strankami, vključenimi v odstop (torej med odstopnikom in prevzemnikom ter med prevzemnikom in dolžnikom), pa tudi v razmerju do tretjih oseb, (na primer odstopnikovega upnika),~~ **razen dolžnika.**
[Sprememba 7]

- (16) ~~Med terjatve~~ *Terjatve*, zajete s to uredbo, ~~spadajo~~ **vkjučujejo** terjatve do kupcev, terjatve, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, kakor so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov *Evropskega parlamenta in Sveta*⁹, in **gotovino, knjiženo** na računu pri kreditni instituciji. Finančni instrumenti, kakor so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU, vključujejo vrednostne papirje in izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje na finančnih trgih. Medtem ko so vrednostni papirji sredstva, so izvedeni finančni instrumenti pogodbe, ki zajemajo tako pravice (ali terjatve) kot obveznosti pogodbenih strank. **[Sprememba 8]**
- (17) Ta uredba zadeva učinke odstopa terjatev za tretje osebe. ~~Ne~~ **Zlasti** zajema ~~prenosa~~ **prenos** pogodb (kakršne so pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih), pri katerem so vključene tako pravice (ali terjatve) kot obveznosti, in ~~novacije~~ **novacijo** pogodb, ki vključuje take pravice in obveznosti. ~~Ker ta uredba ne zajema prenosa in novacije pogodb, bodo trgovanje s finančnimi instrumenti ter kliring in poravnava teh instrumentov še naprej urejeni s pravom, ki se uporablja za pogodbene obveznosti, kakor je določeno v Uredbi Rim I. Običajno to pravo izbereta pogodbeni stranki ali pa ga določajo nediskrecijska pravila, ki se uporabljajo za finančne trge.~~ **[Sprememba 9]**

⁹ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349–496).

- (18) Ta uredba ne bi smela vplivati na zadeve, ki jih urejajo Direktiva o finančnem zavarovanju^{2002/47/}, Direktiva **98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta** o dokončnosti poravnave¹⁰, Direktiva **2001/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta** o prenehanju¹¹ in Uredba **Komisije (EU) št. 389/2013** o registru Unije¹², *saj se področje uporabe kolizijskih pravil iz te uredbe in področje uporabe kolizijskih pravil iz navedenih treh direktiv ne prekrivata. [Sprememba 10]*
- (19) Ta uredba bi morala biti splošno veljavna: pravo, določeno s to uredbo, bi se moralo uporabljati tudi, če ni pravo države članice.

¹⁰ Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev; (UL L 166, 11.6.1998, str. 45–50).

¹¹ Direktiva 2001/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. aprila 2001 o reorganizaciji in prenehanju kreditnih institucij; (UL L 125, 5.5.2001, str. 15–23).

¹² Uredba Komisije (EU) št. 389/2013 z dne 2. maja 2013 o določitvi registra Unije v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter odločbama št. 280/2004/ES in št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi uredb Komisije (EU) št. 920/2010 in št. 1193/2011; (UL L 122, 3.5.2013, str. 1–59).

- (20) Predvidljivost je bistvenega pomena za tretje osebe, ki se zanimajo za pridobitev pravnega naslova nad odstopljeno terjatvijo. Z uporabo prava države, v kateri ima odstopnik svoje običajno prebivališče, za učinke odstopa terjatev za tretje osebe se zadevnim tretjim osebam omogoča, da z lahkoto vnaprej vedo, katero nacionalno pravo bo urejalo njihove pravice. Tako bi se moralo za učinke odstopa terjatev za tretje osebe praviloma uporabljati pravo odstopnikovega običajnega prebivališča. To pravilo bi se moralo uporabljati zlasti za učinke, ki jih ima za tretje osebe odstop terjatev v okviru faktoringa, zavarovanja s premoženjem in, kadar stranki ne izbereta prava odstopljene terjatve, listinjenja.
- (21) Pravo, ki je izbrano kot tisto, ki se praviloma uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, bi moralo omogočiti določitev prava, ki se uporablja, kadar se odstopajo bodoče terjatve, kar je običajna praksa takrat, ko se odstopa več terjatev, kot je to pri faktoringu. Uporaba prava odstopnikovega običajnega prebivališča omogoča določitev prava, ki se uporablja za učinke odstopa bodočih terjatev za tretje osebe.

- (22) Potreba po ugotovitvi, kdo ima pravni naslov nad odstopljeno terjatvijo, se pogosto pojavi pri opredeljevanju stečajne mase v primeru insolventnosti odstopnika. Zaželena je torej skladnost med kolizijskimi pravili iz te uredbe in tistimi iz Uredbe (EU) 2015/848 o postopkih v primeru insolventnosti. Skladnost bi bilo treba doseči tako, da se za učinke odstopa terjatev za tretje osebe praviloma uporabi pravo odstopnikovega običajnega prebivališča, saj uporaba odstopnikovega običajnega prebivališča kot navezne okoliščine sovпада s središčem dolžnikovih glavnih interesov, ki se kot navezna okoliščina uporablja za namene insolventnosti.
- (23) Konvencija Združenih narodov o odstopu terjatev v mednarodni trgovini iz leta 2001 določa, da prednost pravice prevzemnika odstopljene terjatve pred pravico konkurenčnega subjekta, ki uveljavlja pravni naslov, ureja pravo države, v kateri se nahaja odstopnik. Združljivost kolizijskih pravil Unije, določenih v tej uredbi, z rešitvijo, ki ji Konvencija daje prednost na mednarodni ravni, bi morala olajšati reševanje mednarodnih sporov.

- (24) Kadar odstopnik med več odstopi iste terjatve spremeni svoje običajno prebivališče, bi se moralo uporabljati pravo odstopnikovega običajnega prebivališča v trenutku, v katerem eden izmed prevzemnikov z izpolnitvijo zahtev v skladu s pravom, ki se uporablja na podlagi odstopnikovega običajnega prebivališča v tistem času, prvi omogoči, da njegov odstop učinkuje nasproti tretjim osebam.
- (25) V skladu s tržno prakso in potrebami udeležencev na trgu bi moralo učinke nekaterih odstopov terjatev za tretje osebe izjemoma urejati pravo odstopljene terjatve, to je pravo, ki ureja pogodbo med upnikom in dolžnikom, ~~iz katere izhaja~~ **ki je podlaga za** terjatev. **[Sprememba 11]**
- (26) Pravo odstopljene terjatve bi moralo urejati učinke, ki jih ima za tretje osebe odstop gotovine, knjižene na računu pri kreditni instituciji, ki ga opravi imetnik računa, kjer je imetnik računa upnik / odstopnik, kreditna institucija pa dolžnik. Za tretje osebe, kot so odstopnikovi upniki in konkurenčni prevzemniki, je bolj predvidljivo, če se za učinke teh odstopov za tretje osebe uporablja pravo odstopljene terjatve, saj se na splošno domneva, da terjatev, ki jo ima imetnik računa na gotovini, knjiženi na računu pri kreditni instituciji, ureja pravo države, v kateri se nahaja kreditna institucija (in ne pravo običajnega prebivališča imetnika računa/odstopnika). To pravo se običajno izbere v pogodbi o odprtju računa, ki jo skleneta imetnik računa in kreditna institucija.

- (27) Tudi za učinke, ki jih ima za tretje osebe odstop terjatev, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, bi moralo veljati pravo, ki ureja odstopljeno terjatev, torej pravo, ki ureja pogodbo, iz katere izhaja terjatev (kot je pogodba o izvedenih finančnih instrumentih). To, da za učinke, ki jih imajo za tretje osebe odstopi terjatev, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, namesto prava odstopnikovega običajnega prebivališča velja pravo odstopljene terjatve, je bistvenega pomena za ohranitev stabilnosti in nemotenega delovanja finančnih trgov. Ta se ohranjata, saj je pravo, ki ureja finančni instrument, iz katerega izhaja terjatev, tisto pravo, ki sta ga izbrali pogodbeni stranki, ali pa pravo, določeno v skladu z nediskrecijskimi pravili, ki se uporabljajo za finančne trge.
- ~~(28) Pri določanju prava, ki se uporablja za učinke, ki jih imajo za tretje osebe odstopi terjatev v okviru listinjenja, je treba zagotoviti prožnost, da se zadovoljijo potrebe vseh subjektov, ki se ukvarjajo z listinjenjem, in olajša širitev čezmejnega trga listinjenja na manjše gospodarske subjekte. Medtem ko bi se moralo za učinke, ki jih imajo za tretje osebe odstopi terjatev v okviru listinjenja, praviloma uporabljati pravo odstopnikovega običajnega prebivališča, bi bilo treba odstopniku (originatorju) in prevzemniku (subjektu za posebne namene) omogočiti, da izbereta, da se za učinke odstopa terjatev za tretje osebe uporablja pravo odstopljene terjatve. Odstopnik in prevzemnik bi morala imeti možnost odločitve, ali naj za učinke, ki jih imajo za tretje osebe odstopi terjatev v okviru listinjenja, še naprej velja splošno pravilo odstopnikovega običajnega prebivališča ali pa bosta zaradi strukture in značilnosti posla, na primer zaradi števila in lokacije originatorjev oziroma števila zakonov, ki urejajo odstopljene terjatve, izbrala pravo odstopljene terjatve. [Sprememba 12]~~

- (29) Med prevzemniki iste terjatve lahko pride do sporov o prednosti, če za učinke odstopa terjatev za tretje osebe pri enem odstopu velja pravo odstopnikovega običajnega prebivališča, pri drugem pa pravo odstopljene terjatve. V takih primerih bi se moralo za reševanje spora o prednosti uporabljati pravo, ki se uporablja *za* učinke, ki jih ima za tretje osebe tisti odstop terjatev, ki je prvi začel učinkovati nasproti tretjim osebam v skladu s pravom, ki se zanj uporablja. ***Kadar začneta oba odstopa terjatev hkrati učinkovati nasproti tretjim osebam, bi moralo prevladati pravo odstopnikovega običajnega prebivališča.*** [Sprememba 13]
- (30) Področje uporabe nacionalnega prava, določenega s to uredbo kot prava, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, bi moralo biti enotno. Nacionalno pravo, določeno kot pravo, ki se uporablja, bi moralo urejati zlasti (i) učinkovitost odstopa terjatve nasproti tretjim osebam, to pomeni dejanja ***in postopke***, ki jih ***jim*** mora odstopnik opraviti ***prevzemnik slediti***, da bi si zagotovil pridobitev pravnega naslova nad odstopljeno terjatvijo (na primer registracija pri javnem organu ali registru ali pisno obvestilo dolžniku o odstopu terjatve), in (ii) vprašanja prednosti, to pomeni ~~spore~~ ***reševanje sporov*** med več subjekti glede tega, kdo ima pravni naslov nad terjatvijo ***po čezmejnem odstopu*** (na primer med dvema prevzemnikoma iste terjatve, če je bila ta odstopljena dvakrat, ali med prevzemnikom in upnikom odstopnika). [Sprememba 14]

- (31) Zaradi splošnega značaja te uredbe, se lahko kot pravo, ki se uporablja, določi pravo držav z različnimi pravnimi tradicijami. Če se po odstopu terjatve pogodba, iz katere terjatev izhaja, prenese, bi moralo pravo, ki je s to uredbo določeno kot pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, urejati tudi spor o prednosti med prevzemnikom terjatve in novim upravičencem iste terjatve na podlagi prenosa pogodbe, iz katere izhaja terjatev. Iz istega razloga bi se moralo pravo, ki je s to uredbo določeno kot pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, uporabljati tudi takrat, ko se kot funkcijsko enakovredna odstopu pogodbe uporabi novacija pogodbe, za razrešitev spora o prednosti med prevzemnikom terjatve in novim upravičencem funkcionalno ekvivalentne terjatve na podlagi novacije pogodbe, iz katere izhaja terjatev.
- (32) Upoštevanje javnega interesa upravičuje, da se sodiščem držav članic v izjemnih okoliščinah da možnost uporabiti izjeme na podlagi javnega reda in prevladujočih obveznih določb, ki pa jih je treba razlagati restriktivno.

- (33) Zaradi spoštovanja mednarodnih obveznosti, ki so jih prevzele države članice, ta uredba ne bi smela vplivati na mednarodne konvencije, katerih pogodbenice so ena ali več držav članic v trenutku, ko se sprejme ta uredba. Komisija bi morala za zagotovitev lažje dostopnosti veljavnih pravil na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice, objaviti seznam zadevnih konvencij v Uradnem listu Evropske unije.
- (34) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Namen te uredbe je zlasti spodbujati uporabo členov 17 in 47 o lastninski pravici oziroma pravici do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča *ter člena 16 o svobodi gospodarske pobude*.

[Sprememba 15]

- (35) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev te uredbe in se ti zaradi obsega ali učinkov te uredbe lažje dosežejo na ravni Evropske unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. Željeno poenotenje kolizijskih pravil glede učinkov prenosa terjatev za tretje osebe se lahko doseže samo z uredbo, saj samo uredba zagotavlja dosledno razlago in izvajanje pravil na nacionalni ravni. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

- (36) V skladu s členom 3 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, [je/sta] [Združeno kraljestvo] [in] [Irska] [podalo/a uradno obvestilo, da želi/ta sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe] [ne sodeluje/ta pri sprejetju te uredbe, ki zanj/o/u ni zavezujoča in se v njem/njej/njiju ne uporablja].
- (37) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se v primeru kolizije zakonov uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe v civilnih in gospodarskih zadevah, ***razen za učinke za tretje osebe na dolžnika odstopljene terjatve.*** [Sprememba 16]

Ne uporablja se zlasti v davčnih, carinskih ali upravnih zadevah.

- 1a. Ta uredba ne posega v pravo Unije in nacionalno pravo o varstvu potrošnikov.* [Sprememba 17]

2. Iz področja uporabe te uredbe so izključeni:
 - (a) odstop terjatev, ki izhajajo iz družinskih razmerij in razmerij, ki imajo po pravu, ki se uporablja za taka razmerja, primerljiv učinek, vključno s preživitvinskimi obveznostmi;

- (b) odstop terjatev, ki izhajajo iz premoženjskih razmerij med zakoncema in iz premoženjskih ureditev razmerij, ki imajo po pravu, ki se uporablja za taka razmerja, primerljiv učinek kot zakonska zveza, ***vključno z registriranimi partnerstvi***, ter oporok in dedovanja; **[Sprememba 18]**
- (c) odstop terjatev, ki izhajajo iz menic, čekov in zadolžnic ter iz drugih prenosljivih vrednostnih papirjev, kolikor obveznosti iz teh drugih prenosljivih vrednostnih papirjev izvirajo iz njihove prenosljive narave;
- (d) odstop terjatev, ki izhajajo iz vprašanj, ki jih ureja pravo družb in drugih subjektov s pravno osebnostjo ali brez nje, kot so na primer njihova ustanovitev z registracijo ali kako drugače, pravna in poslovna sposobnost, notranja organizacija ali likvidacija družb in drugih subjektov s pravno osebnostjo ali brez nje ter osebna odgovornost družbenikov in organov za obveznosti družbe ali drugih subjektov;
- (e) odstop terjatev, ki izhajajo iz ustanovitve trustov ter razmerja med ustanovitelji, skrbniki in upravičenci trustov;

(f) odstop terjatev, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, izhajajočih iz dejavnosti, ki jih izvajajo organizacije, ki niso podjetja iz člena 2(1) in (3) Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³ o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), katerih namen je zagotavljanje ugodnosti zaposlenim ali samozaposlenim osebam iz podjetij ali skupin podjetij, oziroma iz dejavnosti ali skupine dejavnosti v primeru smrti, preživetja, prenehanja ali omejitve dejavnosti, bolezni, povezane z delom, ali nesreč na delovnem mestu;

(fa) odstop terjatev v okviru kolektivnega postopka v skladu z Uredbo (EU) 2015/848. [Sprememba 19]

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „odstopnik“ pomeni osebo, ki prenese svojo pravico do terjatve na dolg dolžnika na drugo osebo;

¹³ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

- (b) „prevzemnik“ pomeni osebo, ki od druge osebe pridobi pravico do terjatve na dolg dolžnika;
- (c) „odstop“ pomeni prostovoljen prenos pravice do terjatve na dolg dolžnika. Vključuje popolne prenose terjatev, pogodbeno subrogacijo, prenose terjatev v zavarovanje, pa tudi odstop zastavne pravice ali drugih pravic, ki obstajajo na terjatvah zaradi zavarovanja;
- (d) „terjatev“ pomeni pravico do terjatve na dolg ne glede na vrsto dolga, ki je lahko denaren ali nedennaren in izhaja bodisi iz pogodbenega obligacijskega razmerja bodisi iz nepogodbene obveznosti;
- (e) „učinki za tretje osebe“ pomeni ~~lastniške učinke, to je~~ pravico prevzemnika, da uveljavlja svoj pravni naslov nad terjatvijo, ki mu je bila odstopljena, nasproti prevzemnikom ali upravičencem iste ali funkcionalno enakovredne terjatve, odstopnikovim upnikom in drugim tretjim osebam, *razen dolžnika*;
- [Sprememba 20]**
- (f) „običajno prebivališče“ pomeni za družbe in druge subjekte, s pravno osebnostjo ali brez nje, kraj njihove glavne uprave; za fizične osebe, ki opravljajo svojo poslovno dejavnost, pomeni glavni kraj njihovega poslovanja;

- (g) „kreditna institucija“ pomeni družbo, kot je opredeljena v točki 1 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, vključno s podružnicami v smislu točke 17 člena 4(1) navedene uredbe kreditnih institucij z glavnim sedežem v Uniji oziroma, v skladu s členom 47 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, zunaj nje, če se te podružnice nahajajo v Uniji;
- ~~(h) „gotovina“ pomeni denar, knjižen na računu pri kreditni instituciji v kateri koli valuti; [Sprememba 21]~~
- (i) „finančni instrument“ pomeni instrumente, določene v oddelku C Priloge I k Direktivi 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.

¹⁴ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

¹⁵ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

¹⁶ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

POGLAVJE II

ENOTNA PRAVILA

Člen 3

Splošna uporaba

Uporabi se vsako pravo, na katerega napotuje ta uredba, ne glede na to, ali gre za pravo ene od držav članic ali ne.

Člen 4

Pravo, ki se uporablja

1. Če v tem členu ni določeno drugače, učinke odstopa terjatev za tretje osebe ureja pravo države, v kateri ima odstopnik v času nastanka dejstev **sklenitve pogodbe o odstopu terjatve** svoje običajno prebivališče.

Kadar odstopnik med dvema odstopoma iste terjatve spremeni svoje običajno prebivališče, prednost pravice enega prevzemnika pred pravico drugega prevzemnika ureja pravo običajnega bivališča odstopnika v trenutku odstopa, ki je prvi začel učinkovati nasproti **drugim** tretjim osebam v skladu s pravom, ki je kot pravo, ki se uporablja, določeno s prvim pododstavkom.

2. ~~Pravo~~ **Ne glede na odstavek 1 tega člena pravo**, ki se uporablja za odstopljeno terjatev, ureja učinke za tretje osebe, ki jih ima odstop:

(a) ~~gotovine, knjižene~~ **denarja, knjiženega** na računu pri kreditni instituciji;

(b) terjatev, ki izhajajo iz finančnega instrumenta **finančnih instrumentov**.

~~3. Odstopnik in prevzemnik lahko izbereta pravo, ki se uporablja za odstopljeno terjatev, kot pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe pri listinjenju.~~

~~Izbira prava se izrecno navede v pogodbi o odstopu terjatve ali v ločenem sporazumu. Materialno in formalno veljavnost akta, s katerim je bila opravljena izbira prava, ureja izbrano pravo.~~

4. Spor o prednosti med prevzemnikoma iste terjatve, pri čemer učinke enega odstopa za tretje osebe ureja pravo države, v kateri ima odstopnik svoje običajno prebivališče, učinke drugega odstopa za tretje osebe pa ureja pravo odstopljene terjatve, ureja pravo, ki se uporablja za učinke tistega odstopa terjatve za tretje osebe, ki je prvi začel učinkovati nasproti tretjim osebam v skladu s pravom, ki se zanj uporablja. **Kadar začneta oba odstopa hkrati učinkovati nasproti tretjim osebam, prevlada pravo države odstopnikovega običajnega prebivališča. [Sprememba 22]**

Člen 5

Področje uporabe prava, ki se uporablja

Pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe v skladu s to uredbo, ureja zlasti:

- (a) zahteve za zagotovitev učinka odstopa terjatve nasproti tretjim osebam, ki niso dolžnik, kot so formalnosti v zvezi z registracijo ali objavo;
- (b) prednost pravic prevzemnika pred pravicami drugega prevzemnika iste terjatve;
- (c) prednost pravic prevzemnika pred pravicami odstopnikovih upnikov;
- (d) prednost pravic prevzemnika pred pravicami upravičenca na podlagi prenosa pogodbe v zvezi z isto terjatvijo;
- (e) prednost pravic prevzemnika pred pravicami upravičenca na podlagi novacije pogodbe v razmerju do dolžnika v zvezi z isto terjatvijo.

Člen 6

Prevladujoče obvezne določbe

1. Ta uredba v ničemer ne omejuje uporabe prevladujočih obveznih določb prava države sodišča, pred katerim teče postopek.
 2. Prevladujoče obvezne določbe so določbe, katerih upoštevanje je po mnenju države članice bistveno za zaščito njenih javnih interesov, kot je njena politična, socialna ali gospodarska ureditev, in sicer do take mere, da se te določbe uporabljajo za vse primere, ki spadajo na njihovo področje uporabe, ne glede na to, katero pravo se na podlagi te uredbe sicer uporablja za učinke prenosa terjatev za tretje osebe.
- 2a. *Obveljajo prevladujoče obvezne določbe prava države članice, v kateri mora biti ali je bil izveden odstop, če te prevladujoče obvezne določbe izpolnitev pogodbe o odstopu opredeljujejo kot nezakonito. [Sprememba 23]***

POGLAVJE III

DRUGE DOLOČBE

Člen 7

Javni red (ordre public)

Uporaba posamezne določbe prava katere koli države po tej uredbi se lahko zavrne le, če je taka uporaba očitno nezdržljiva z javnim redom (ordre public) države sodišča, pred katerim poteka postopek.

Člen 8

Izključitev zavračanja

Uporaba prava katere koli države, določenega s to uredbo, pomeni uporabo v tej državi veljavnih pravil, brez pravil mednarodnega zasebnega prava te države.

Člen 9

Države z več kot enim pravnim sistemom

1. Če država obsega več ozemeljskih enot, ki imajo vsaka svoja pravna pravila za učinke prenosa terjatev za tretje osebe, se pri določitvi, katero pravo se uporablja v skladu s to uredbo, vsaka ozemeljska enota obravnava kot država.

2. Državi članici, ki obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoja pravna pravila za učinke prenosa terjatev za tretje osebe, te uredbe ni treba uporabljati za kolizijo zakonov, ki nastane samo med temi ozemeljskimi enotami.

Člen 10

Razmerje do drugih določb prava Unije

Ta uredba ne posega v uporabo določb prava Unije, ki v zvezi s posameznimi zadevami določajo kolizijska pravila glede učinkov prenosa terjatev za tretje osebe.

Člen 11

Razmerje do veljavnih mednarodnih konvencij

1. Ta uredba ne posega v uporabo mednarodnih konvencij, katerih pogodbenice so ena ali več držav članic v času sprejetja te uredbe in ki določajo kolizijska pravila glede učinkov prenosa terjatev za tretje osebe.
2. Vendar ta uredba v razmerjih med državami članicami prevlada nad konvencijami, sklenjenimi izključno med dvema ali več državami članicami, kolikor se te konvencije nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba.

Člen 12

Seznam konvencij

1. Države članice do [datum začetka uporabe] uradno obvestijo Komisijo o konvencijah iz člena 11(1). Po tem datumu države članice Komisijo uradno obvestijo o vseh odpovedih teh konvencij.
2. Komisija v šestih mesecih po prejemu uradnih obvestil iz odstavka 1 v Uradnem listu Evropske unije objavi:
 - (a) seznam konvencij iz odstavka 1;
 - (b) odpovedi iz odstavka 1.

Člen 13

Klavzula o pregledu

Komisija do ... [pet let od datuma začetka uporabe te uredbe] Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi te uredbe. Po potrebi poročilu priloži predloge za spremembo te uredbe.

Člen 14

Časovna uporaba

1. Ta uredba se uporablja za odstopne terjatev, sklenjene na [datum začetka uporabe] ali pozneje.
2. Ugotovitev, ali imajo pravice tretje osebe v zvezi s terjatvijo, odstopljeno po datumu začetka uporabe te uredbe, prednost pred pravicami druge tretje osebe, pridobljenimi pred začetkom uporabe te uredbe, se opravi po pravu, ki se uporablja v skladu s to uredbo. *V primeru konkurenčnih terjatev na podlagi odstopov pravo, ki se uporablja v skladu s to uredbo, določa pravice posameznih prevzemnikov izključno v zvezi z odstopi, sklenjenimi po ... [datum začetka uporabe te uredbe].*

[Sprememba 24]

Člen 15

Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik